

Motion till riksdagen 2009/10: MJ444

av **Sven Yngve Persson (m)**

Vattendirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att senarelägga besluten i vattenmyndigheterna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över beslutsgången och beslutsinstansen så att de framgent blir mer avvägda och innehåller politisk kompetens samt om att regeringen nu i första cykeln fattar besluten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att byta ut miljökvalitetsnormerna för ekologi mot miljökvalitetsmål.

Motivering

År 2000 antogs EU:s ramdirektiv för vatten och tre år senare beslutade riksdagen att införa det så kallade vattendirektivet i svensk lagstiftning, i huvudsak genom miljöbalken och vattenförvaltningsförordningen. Det innebar bland annat att Sverige delades in i fem vattendistrikt. Vattendragens avrinningsområden utgjorde grund för denna indelning, och kopplingen till de större havsbassängerna utanför blev skälen till vattendistriktens storlek och antal. Ansvariga för förvaltningen inom varje vattendistrikt blev fem länsstyrelser – vattenmyndigheterna.

Vattenmyndigheterna har ett eget beslutsorgan – vattendelegationerna. Dessa består av runt 10 personligt, sakkunniga ledamöter utnämnda av regeringen. Flertalet av dessa utgörs av tjänstemän från länsstyrelserna, medan det även finns sakkunniga med erfarenheter och kunskap från kommunal och annan verksamhet.

Myndigheterna ska analysera den miljömässiga statusen för vattnet inom sina respektive ansvarsområden, utforma miljökvalitetsnormer och med ledning av dessa upprätta åtgärdsprogram.

Fel! Okänt namn på

Normerna och åtgärdsprogrammen blir juridiskt bindande för kommuner och myndigheter. Till vattenmyndighetens uppgifter hör också att upprätta en förvaltningsplan och att kontrollera att åtgärdsprogrammen efterlevs. Remissrundan är just avslutad och de juridiska styrdokumenterna ska beslutas senast den 22 december 2009.

Av de remissvar jag tagit del av verkar kritiken rikta in sig på ett antal konkreta saker:

- ? Det saknas möjligheter till ansvarutkrävande eftersom det är tjänstemän och inte politiker som ska stå för besluten om status och åtgärder.
- ? Det saknas system för hur avvägningen ska ske gentemot andra intressen.
- ? Det saknas möjlighet att överklaga besluten i domstol för den som blir berörd av åtgärdsplanerna.
- ? Det saknas klara besked om vad kostnaderna för samhället i stort blir av förslagen till normer och åtgärdsprogram. Det är heller inte klart vem som skall betala för åtgärderna.
- ? Sverige har valt att som enda EU-land genomföra ramdirektivet för vatten med tvingande miljö kvalitetsnormer för ekologisk status medan alla andra länder i enlighet med direktivets författningar styr åtgärdsarbetet mot ekologiska miljömål. (För så kallade prioriterade ämnen – miljögifter – tillämpar Sverige som alla andra tvingande miljö kvalitetsnormer).

Det finns fortfarande tid att rätta till felaktigheter i systemet. Det vi bör göra är att skjuta upp besluten i vattenmyndigheterna för att skaffa oss mera råderum. Därefter bör vi se över hur beslutsgången sker och vilken instans som lämpligen ska fatta beslut av denna kaliber. Andra länders regeringar har själva valt att fatta dessa beslut, och det verkar rimligt att så sker även i Sverige under denna första cykel. Inför kommande cykler kan säkerligen andra alternativ hittas.

Det viktiga är att beslutsfattarna måste ha en skyldighet att väga besluten om åtgärder enligt vattendirektivet gentemot andra viktiga samhällsmål. Hur ska man exempelvis se på icke-försämringskravet i ett vattendrag. Får en ort få ett ökat antal invånare som med naturnödvändighet leder till att det kommunala reningsverket totalt sett ökar sina utsläpp på grund av ökad volym men bibehållen reningsgrad? Hur blir det i gränsszonerna? Får man minska sin påverkan i ett vattendistrikt om man då tvingas till en mindre ökning i ett annat o.s.v.

Vi bör även ändra normer till mål för att ha handlingsfrihet om eller när det visar sig att det inte är möjligt att genomföra allt till den tid vi lovat. Det är mycket lättare att gå till EU och säga att vi inte uppnått ett mål än en norm.

Stockholm den 1 oktober 2009

Sven Yngve Persson (m)